

navnlig være at give regeringen (vedkommende minister) et forsvarligt grundlag, hvorpå der kan træffes beslutning om, hvorvidt der skal ske disciplinærfølgning mod de involverede embedsmænd.

I de omhandlede sager kan der ofte være stor politisk interesse for regeringens beslutning. Der vil næppe altid være tillid til, at regeringen vil træffe beslutningen ud fra saglige kriterier. Hvis der træffes beslutning om at rejse tjenestemandssager, vil regeringen kunne blive kritiseret for at have truffet beslutningen ud fra politiske hensyn. Rejses der ikke tjenestemandssager, vil regeringen kunne kritiseres for at dække over embedsmændene. Praktisk set kan undersøgelseskommissionens undladelse af at foretage retlige vurderinger betyde, at der skabes rum, herunder tidsmæssigt rum, for at ansvarsspørgsmålet vedrørende de involverede embedsmænd bliver led i en politisk debat, hvor partipolitiske interesser og partitaktiske hensyn kan have indflydelse på vurderingen af, om embedsmændene skal søges draget retligt til ansvar. Ikke alene ud fra regeringens synspunkt, men også ud fra en bredere samfundsmæssig vurdering må der således i hvert fald undertiden konstateres et behov for, at en undersøgelseskommissions faktumvurdering ledsages af en retlig orienteret vurdering af, om der er grundlag for at søge disciplinærsvar gennemført over for embedsmændene.

For embedsmændenes vedkommende kan der foreligge et tilsvarende behov. En blot faktisk vurdering af de involverede personers adfærd kan komme til at fremstå hårdere, end der reelt er grundlag for. Undersøgelseskommissionens begrænsede beretning vil derfor kunne skabe grobund for at antage, at det passerede er værre, end det er, og kunne komplicere det videre forløb i sagen. Væsentligere er den betragtning, at beretningen i hvert fald, som det er nærmere fremstillet ovenfor, typisk vil kunne være udgangspunkt for en fortsat mediemæssig »følgning« og eventuelt grundlag for en politisk bestemt afgørelse vedrørende spørgsmålet om disciplinærfølgning.«

Der henvises endvidere til Oliver Talevski m.fl., a.st., side 74 ff.

4.5.3. Justitsministeriets bemærkninger.

a) Den ordning, som der lægges op til i udkastet til flertalsberetning, indebærer, at undersø-

gelseskommissionen bl.a. skal undersøge de samme forhold som dem, der indgår i statsadvokatens efterforskning og i en eventuel senere straffesag ved domstolene. Samtidig med, at statsadvokaten efterforsker – og domstolene eventuelt efterfølgende vurderer – hvad der er foregået i de forskellige sagskomplekser i Farum-sagen, skal undersøgelseskommissionen således udføre helt den samme opgave (idet kommissionen i modsætning til domstolene dog ikke skal tage stilling til sagens retlige spørgsmål).

Som anført under pkt. 1 i besvarelsen af spørgsmål nr. 25, 31 og 34 er det i forarbejderne til lov om undersøgelseskommissioner udtrykkeligt forudsat, at en undersøgelseskommission ikke bør nedsættes, hvis forholdene kan belyses tilfredsstillende af faste, ordinære undersøgelsesorganer, jf. Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, side 250.

I den foreliggende sag er forholdet ikke alene det, at de omhandlede sagskomplekser kan undersøges af anklagemyndigheden (og domstolene). Anklagemyndigheden er således allerede i gang med en omfattende efterforskning, der vil vise, om der er grundlag for at føre en straffesag ved domstolene mod de ansvarlige enkeltpersoner.

Efter Justitsministeriets opfattelse er den ordning, som der lægges op til i udkastet, derfor et eksempel på en kommissionsundersøgelse, som efter lovens forarbejder ikke bør iværksættes.

b) Iværksættes den ordning, som der lægges op til i udkastet, vil der bl.a. blive tale om en bevisførelse om de samme temaer og sagskomplekser og formentlig i vidt omfang ved fremlæggelse af de samme dokumenter og afhøring af de samme vidner mv. I den forbindelse vil henholdsvis kommissionen og domstolene skulle foretage deres egen selvstændige vurdering af de fremkomne beviser, herunder bl.a. af den vægt, som der kan lægges på de forskellige vidneudsagn.

Som anført ovenfor under pkt. 4.5.2 er det imidlertid i forarbejderne til loven om undersøgelseskommissioner udtrykkeligt fremhævet, at bevisvurderingerne i en undersøgelseskommission må foretages med forsigtighed under hensyn til, at beviserne ikke er tilvejebragt ved en kontradiktorisk proces under en almindelig rets-